

SEMINĀRS
APDROŠINĀŠANAS BROKERIEM
UN APDROŠINĀŠANAS BROKERU FILIĀLĒM

Par apdrošināšanas produktu pārvaldību apdrošināšanas izplatītājiem

Ingus Puriņš

Apdrošināšanas un pensiju uzraudzības departamenta
vecākais uzraudzības eksperts
11.08.2022.

FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA

1.jautājums

Mans amats ir

32

atbildīgā persona - API likuma izpratnē

apdrošināšanas izplatīšanā tieši iesaistītais darbinieks

biroja darbinieks, kurš nav apdrošināšanas izplatīšanā tieši iesaistītais darbinieks

cits amats

Apskatāmās tēmas

1. Normatīvais regulējums
2. POG prasības apdrošināšanas izplatītājiem
3. Pārbaudes mērķis un jomas
4. Novērojumi POG prasību izpildē
5. "Labā prakse" un ieteikumi
6. Papildu informācija un palīgmateriāli

Normatīvais regulējums

Apdrošināšanas brokerim ir saistoši arī ES institūciju pieņemtie tiesību akti

Latvijas
Republikas
normatīvie akti –
likumi un uz to
pamata izdotie
Ministru
kabineta vai FKTK
noteikumi

EIOPA
pieņemtās
pamatnostādnes

Tieši
piemērojamie
Eiropas
Savienības tiesību
akti – **Regulas un
lēmumi**

2.jautājums

Šobrīd manas zināšanas par POG ir

30 ...

viduvējas, esmu dzirdējis par POG, bet pilnībā nepārzinu šīs prasības

labas. Zinu prasības, bet grūtības piemērot praksē

ļoti labas. Protu prasības piemērot praksē

Izcilas. POG ir laba programma, kā organizēt grāmatvedību

POG

angliski – **P**roduct **O**versight and **G**overnance

latviski – produktu pārraudzība un pārvaldība

POG prasības ir ieviestas, lai nodrošinātu, ka **klientu intereses iegūst galveno nozīmi** produkta izstrādes laikā un visā produkta dzīves ciklā, tostarp izplatīšanas laikā.

POG prasību regulējums

Direktīvas (ES) 2016/97 par apdrošināšanas izplatīšanu

25.pants

Apdrošināšanas un
pārāpdrošināšanas
izplatīšanas likuma

41.pants

Spēkā no
23.05.2019.

Komisijas deleģētās Regulas
(ES) **2017/2358** ar ko Eiropas
Parlamenta un Padomes
Direktīvu (ES) 2016/97
papildina attiecībā uz
produktu pārraudzības un
pārvaldības prasībām
apdrošināšanas sabiedrībām
un apdrošināšanas
izplatītājiem

10.-12.pants

Piemēro no
23.02.2018.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ
REGULA (ES) **2021/1257**
(2021. gada 21. aprīlis), ar
ko Deleģēto regulu (ES)
2017/2358 un Deleģēto
regulu (ES) 2017/2359
groza attiecībā uz ilgtspējas
faktoru, risku un vēlmju
integrēšanu produktu
pārraudzības un
pārvaldības prasībās
apdrošināšanas
sabiedrībām un
apdrošināšanas
izplatītājiem un noteikumos
par darījumdarbības
veikšanu un ieguldījumu
konsultācijām attiecībā uz
apdrošināšanas ieguldījumu
produktiem

Piemēro no **02.08.2022.**

POG
prasības

Termini un saīsinājumi

API likums vai Izplatīšanas likums

Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas izplatīšanas likums

POG regula vai Regula 2017/2358

Komisijas deleģētā Regula (ES) 2017/2358 ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/97 papildina attiecībā uz produktu pārraudzības un pārvaldības prasībām apdrošināšanas sabiedrībām un apdrošināšanas izplatītājiem

POG prasības

API likuma 41.pantā un POG regulā noteiktās prasības

Procedūra par apdrošināšanas produktu pārvaldību

API likuma 41.pantā minētā procedūra un POG regulas 10.pantā minētie "produktu izplatīšanas mehānismi".

Apdrošināšanas
starpniekam POG ietvaros
ir iespējamās 2 lomas
atsevišķi **vai** vienlaicīgi

Apdrošināšanas produkta
izstrādātājs

POG regulas 4.-9.pants

Apdrošināšanas produkta
izplatītājs

POG regulas 10.-12.pants

POG prasības apdrošināšanas izplatītājiem

2

Apdrošinātājiem un starpniekiem sava
biznesa stratēģiju centrā ir jāizvirza
klienti

Gabriels Bernardino
EAAPI priekšsēdētājs 2016

Trīs galvenās POG prasības izplatītājiem

POG regulas III nodaļa
10.-12.pants

Produktu
izplatīšanas
kārtības
noteikšana

Apdrošinātāja
informēšana

Dokumen-
tēšana

Produktu izplatīšanas mehānismi

Veids vai procesi -darbības, kā no izstrādātāja tiek iegūta visa attiecīgā informācija par apdrošināšanas produktiem, ko izplatītājs vēlas piedāvāt saviem klientiem

Šis veids un kārtība tiek noteikta, definējot pasākumus izplatīja izstrādātā dokumentā –
procedūrā

Izplatītājiem ir
pienākums

pastāvīgi jāpārliccinās, vai procedūrā
noteiktā kārtība **atbilst** reāli veiktajām
darbībām

regulāri jāpārskata procedūrā noteiktās
darbības, lai nodrošinātu, ka šīs darbības
joprojām ir derīgas un aktuālas

ja nepieciešams, jāveic izmaiņas
procedūrā

Procedūras par produktu pārvaldību mērķis

POG regulas 10.panta
2.punkts

Novērst un mazināt kaitējumu **klientam**

Sekmēt interešu konfliktu pienācīgu pārvaldību

Nodrošināt, ka klientu mērķi, intereses iezīmes, tostarp visi ar ilgtspēju saistītie mērķi tiek pienācīgi ņemti vērā

Izplatīšanas stratēģija
nozīmē
pārdot produktu
paredzētajam **mērķtirgum**

Mērķtirgus - klientu grupas, kuriem ir **kopīgas** īpašības abstraktā un vispārīgā līmenī, ļauj pielāgot produkta iezīmes konkrētās klientu grupas vajadzībām, īpašībām un mērķiem

Negatīvais mērķtirgus - klientu grupas, kuru vajadzībām, īpašībām un mērķiem apdrošināšanas produkts visdrīzāk nav piemērots

Kāda **informācija** ir jāsaņem no
apdrošinātāja?

Par apdrošināšanas
produktiem

Par klientu
mērķtirgu - plānoto
izplatīšanas
stratēģiju

Šai informācijai ir
jābūt:
**skaidrai, pilnīgai
un atjauninātai**

Izplatītājam ir jāpārzina

POG regulas
8.panta 3.punkts

Apdrošināšanas produkti:

To galvenās
iezīmes un
īpašības

Radītie riski
un izmaksas,
arī netiešās

Jebkādi apstākļi,
kas varētu izraisīt
interesu konfliktu,
nodarot
kaitējumu
klientam

Klienti:

kuriem
produkts
domāts – tā
mērķtirgus

kuriem
apdrošinā-
šanas
produkts
nederēs

Izplatītāja atbildība

- Veikt attiecīgo apdrošināšanas produktu izplatīšanas darbības atbilstoši **klientu interesēm**
- Vienmēr rīkoties **godīgi, taisnīgi un profesionāli**, ievērojot klienta intereses

Pienākums informēt apdrošinātāju

POG regulas 11.pants

Apdrošināšanas izplatītāji, kuriem kļūst zināms, ka apdrošināšanas produkts:

- neatbilst to mērktirgum piederošo klientu interesēm, mērķiem un iezīmēm, tostarp visiem ar ilgtspēju saistītiem mērķiem
- vai kuriem kļūst zināms par citiem ar produktu saistītiem apstākļiem, kas var negatīvi ietekmēt klientu

Nekavējoties informē
izstrādātāju

Maina savu
apdrošināšanas produkta
izplatīšanas stratēģiju

Dokumentēšanas pienākums

POG regulas 12.pants

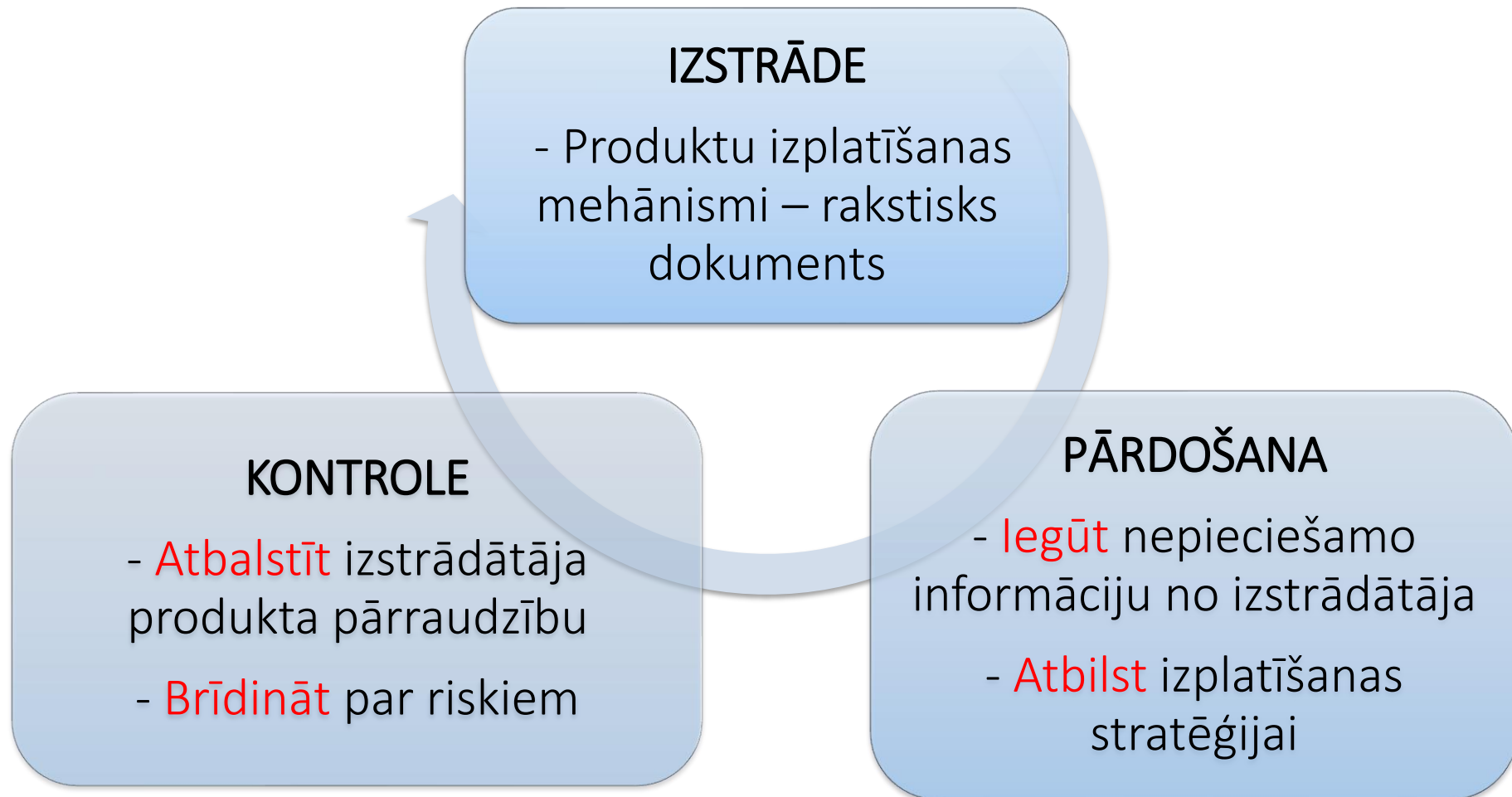
Apdrošināšanas izplatītāji veiktās attiecīgās **darbības** saistībā ar to produktu izplatīšanas mehānismiem:

- pienācīgi **dokumentē**
- šo dokumentāciju **glabā** revīzijas vajadzībām
- pēc pieprasījuma iesniedz Komisijai

Ieteikums ir dokumentus un dokumentētās darbības **glabāt 5 gadus** no brīža, kad tika veikta attiecīgā darbība

Apdrošināšanas produktu pārvaldības process

Pārbaudes mērķis un jomas

3

2022.gadā veiktās pārbaudes mērķis – **NOVĒRTĒT**, kā apdrošināšanas brokeri ievēro POG prasības

Pārbaudītās jomas:

Produktu izplatīšanas **mehānismi** – procedūra

Apdrošinātāja **informēšana**

Dokumentēšana

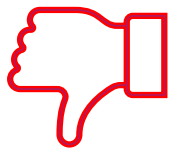
Novērojumi POG prasību izpildē

4

Procedūras

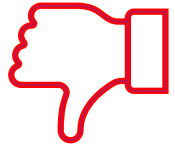
Procedūras par produktu pārvaldību tiek uztverti kā **formāli** dokumenti

Procedūrās noteiktie procesi ne vienmēr tiek pielietoti praksē

Procedūras netiek regulāri pārskatītas

Informācija no apdrošinātāja

No apdrošinātāja netiek iegūta pilnīga informācija par apdrošināšanas produktu un **mērķtirgu**

Nav noteikta rīcība gadījumos, kad iegūtā informācija par produktu ir nepilnīga vai nav atjaunota

Apmācību loma

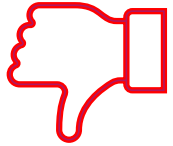

Dalība apdrošinātāju organizētajās apmācībās nenozīmē, ka tiek izpildītas pilnībā visas POG regulas prasības

Apmācībās iegūtā informācija un zināšanas nevar tikt pilnvērtīgi nodotas pārējiem tieši iesaistītajiem darbiniekiem, ja nav pieejama visa **dokumentācija** par produktu

Komunikācija ar apdrošinātāju

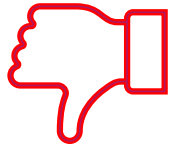

Nav noteikts skaidrs regulāras komunikācijas ar apdrošinātāju process- konkrētas aktivitātes un **regularitāte**

Apdrošināšanas brokeri pārsvarā netiek iesaistīti klientu vēlmju izzināšanas procesos, tomēr ir arī pozitīvi izņēmuma gadījumi

Dokumentēšana

Veikto darbību dokumentēšana nav aprakstīta procedūrās par produktu pārvaldību - nav noteikts process

Nav skaidrs, kur, kā un kādas darbības ir jādokumentē

“Labā prakse” un ieteikumi

5

Apdrošināšanas produktu izplatīšana

Iknedēļas darbinieku sanāksmes, kurās informē par no apdrošinātājiem saņemto aktuālo informāciju par produktiem

Darbinieku savstarpējā pieredzes apmaiņa apdrošināšanas produktu izplatīšanā

Apdrošinātāja informēšana

Atbildīgā persona ar noteiktu regularitāti - ne retāk kā reizi mēnesī vai ceturksnī sazinās ar produktu izstrādātāja kontaktpersonu un informē par

- apdrošināšanas produktu izplatīšanas procesu
- produktu **atbilstību** klientu vajadzībām
- apdrošināšanas darbinieku kompetenci un spēju atbildēt uz aktuālajiem jautājumiem

Veikto darbību dokumentēšana

Izveidot reģistru, kurā norāda datumu un izplatītāja veiktās darbības, piemēram:

- kad, kāda informācija ir saņemta no apdrošinātāja
- kad un kur ir bijušas apmācības
- kad izplatītājs ir informējis apdrošinātāju par situācijām, ja ir konstatējis, ka produkts **neatbilst** mērķtirgus interesēm un citiem apstākļiem, kas kaitē klientu interesēs vai sniedzis apdrošinātājam cita veida informāciju
- kad izplatītājs apdrošināšanas produktu ir nolēmis izplatīt ārpus noteiktā mērķtirgus
- citas apdrošināšanas izplatītāja darbības, kuras ietekmē apdrošināšanas produkta turpmāku izplatīšanu.

Dokumentācijas glabāšana

Vienkārša un ērta dokumentācijas par katru apdrošināšanas produktu uzskaitē un saglabāšana

Visiem apdrošināšanas izplatīšanā tieši iesaistītajiem darbiniekiem vienuviet nodrošināta ērta un ātra piekļuve attiecīgajiem dokumentiem

Papildu informācija un palīgmateriāli

6

Papildu informācija un palīgmateriāli

1. EIOPA's approach to the supervision of product oversight and governance:
https://www.eiopa.europa.eu/content/eiopa-approach-supervision-product-oversight-and-governance_en
2. BIPAR (Eiropas Apdrošināšanas starpnieku federācija) materiāls: BIPAR - CMS BIPAR IDD briefing note on POG
<https://www.bipar.eu/en/page/cms-bipar-idd-briefing-note-on-pog>
3. Product oversight and governance requirements (EIOPA)
(https://www.eiopa.europa.eu/rulebook/idd-insurance-distribution-directive/article-7145_en). Papildus tīmekļvietnē ir sadaļa "EIOPA atbildes uz jautājumiem" (angliski)
4. EIOPA's Technical Advice on Possible Delegated Acts Concerning the Insurance Distribution Directive
https://www.eiopa.europa.eu/document-library/eiopa%E2%80%99s-technical-advice-possible-delegated-acts-concerning-insurance-distribution_en

Papildu informācija un palīgmateriāli

5. Preparatory Guidelines on product oversight and governance arrangements by insurance undertakings and insurance distributors (EIOPA)
<https://www.eiopa.europa.eu/document-library/guidelines/preparatory-guidelines-product-oversight-and-governance-arrangements>
6. Consumer Protection Issues in Travel Insurance (EIOPA)
<https://www.eiopa.europa.eu/document-library/consumer-trends-report/consumer-protection-issues-travel-insurance>
7. Final report on POG Guidelines (EIOPA)
[https://register.eiopa.europa.eu/Publications/Reports/Final report on POG Guidelines.pdf](https://register.eiopa.europa.eu/Publications/Reports/Final%20report%20on%20POG%20Guidelines.pdf)

3.jautājums

Lai mana sabiedrība nodrošinātu atbilstību POG prasībām - mums ir

29

steidzami un būtiski jāpilnveido darbinieku zināšanas un procedūra jāievieš praksē

14%

jānovērš atsevišķi trūkumi un dažas lietas jāpilnveido

72%

tikai jāievieš "labā prakse"

14%

nekas nav jādara, jau pilnībā atbilstam POG prasībām

0%

Komisijas atgādinājumi un ieteikumi

Reģistrētam tirgus dalībniekam neatkarīgi no darbinieku skaita (1 vai 101) – ir jānodrošina normatīvo aktu **prasību izpilde**

Komisijai iesniegta "skaista" un detalizēta procedūra ir **bezvērtīga**, ja apdrošināšanas **brokeris to neievēro**

Procedūru par produktu pārvaldību var precizēt un pilnveidot **neskaitāmas reizes**

Izvērtēt savu līdzšinējo praksi + veikt pasākumus = sakārtoti procesi un nodrošināta pilnīga atbilstība normatīvo aktu prasībām

Atgādinājums 10 apdrošināšanas brokeriem

Apdrošināšanas brokeriem, kuri bija iekļauti POG neklātienas pārbaudē:

līdz **20.09.2022.** iesniegt Komisijai informāciju par jūsu jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, norādot konkrētus izpildes termiņus

APLIECINĀJUMS
PAR PIEDALĪŠANOS SEMINĀRĀ

PAR APDROŠINĀŠANAS PRODUKTU
PĀRVALDĪBU APDROŠINĀŠANAS
IZPLATĪTĀJIEM

Organizētājs: Finanšu un kapitāla tirgus komisija,
Apdrošināšanas un pensiju uzraudzības departaments,
Ingus Puriņš

Datums: 11.08.2022.

Ilgums: 1h 00 min

Paldies!

Jautājumi?

6 7774800 | fktk@fktk.lv | www.fktk.lv |

